

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI SVP

ČESKÁ LÍPA

ZA ŠKOLNÍ ROK 2019/2020

„Jsme-li plni strachu, často se zcela soustředíme na to, jak předejít události, které se děsíme, a zapomínáme, že radost je dostupná, dokonce i v nepředvídatelném světě.“ T.N Hanh

6.10. 2020

PhDr. Zdeňka Průchová

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název zařízení: SVP v České Lípě je součástí Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče a základní školy, Liberec, U Opatrovny 3, Liberec 460 01. Příspěvková organizace

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Adresa: Havlíčkova 443, Česká Lípa, 470 01

Ředitel DDÚ: Mgr. Bc. Vladimír Brebta

Vedoucí SVP: PhDr. Zdeňka Průchová

Web: www.svpcl.cz

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

SVP je zařízení zaměřené na ambulantní práci s dětmi, dospívajícími a rodinami, u kterých se objevují výchovné, osobnostní a vztahové potíže vázané na školní prostředí nebo aktuální rodinnou situaci. Zařízení funguje pro děti s různými obtížemi, které řešíme ve spolupráci s dalšími institucemi a odborníky. Podporujeme také rodiny, kde se obtíže vyskytují teprve krátkodobě a je možné rychle nastartovat potřebnou změnu chování dítěte. SVP nabízí podporu a vzdělávání pedagogům a jiným vychovatelům např. pěstounům.

Hlavním cílem naší práce je podpora rodin a jednotlivců v náročných situacích či obdobích. Při práci se snažíme maximálně využívat potenciálu konkrétní rodiny a každého jejího člena. Věříme, že trvalá změna jednotlivce je možná především tehdy, když se na změně podílí i jeho nejbližší okolí.

Naše klienty se snažíme inspirovat v hledání dalších možností řešení obtížných situací, nabízíme jim porozumění a pohled zvnějšku.

POSKYTOVANÉ SLUŽBY

Poradenství pro děti a rodiče Poradenství využíváme v případech, kdy není potřeba dlouhodobě pracovat na nastavení trvalých nebo velkých změn. Jedná se převážně o jednorázové konzultace nebo krátkodobou spolupráci (max. 3 konzultace). Klienty také poradensky podporujeme v náročných nebo stresových situacích, po prožitých traumatech, při náhlých změnách.

Rodinnou terapii Terapie je vhodná při dlouhodobějších, závažnějších nebo opakovaných obtížích dítěte. Je to cesta k pochopení a porozumění tomu, co dítě sděluje prostřednictvím svého chování. V SVP preferujeme práci s celým rodinným systémem.

Individuální vedení dítěte nebo dospívajícího Pokud je to žádoucí nabízíme také individuální vedení dítěte nebo dospívajícího. Jedná se o krátkodobou podpůrnou terapii. Tuto službu nabízíme, pokud není možné z objektivních důvodů zapojit rodinu dítěte.

Podpůrné terapeutické skupiny pro děti, dospívající Skupinová práce nabízí možnost sdílet obtížné situace s ostatními, společně nacházet řešení a vzájemně se inspirovat. Umožňuje nám vidět chování dítěte mezi vrstevníky. Návčik chování ve skupině pomáhá dětem porozumět svým potížím a pracovat na změně.

Harmonizační program pro třídy Program je určený pro třídy, kde se objevují dlouhodobější vztahové nebo výchovné obtíže. Cílem je tyto potíže nahlédnout zvenku, pojmenovat. Snažíme se nabídnout možnosti, jak se třídou dále pracovat, aby došlo ke zklidnění nebo změně aktuální situace.

Aktivity pro školy, pedagogy, spolupracující instituce Nabízíme jednorázové či opakované odborné poradenství v obtížných situacích se žáky, třídami, rodiči či kolegy apod. Realizujeme informační a vzdělávací setkání pro pedagogy.

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ SVP

jméno	funkce	úvazek	Vzdělání, výcvik
PhDr. Zdeňka Průchová	Vedoucí SVP Psycholog	1	VŠ, obor-psychologie, výcvik SUR, výcvik v rodinné terapii
Mgr. et Mgr. Vendula Chrástová	Speciální pedagog	1	VŠ, obor-speciální pedagogika, obor-učitelství soc. a zdrav. předmětů na SOU, ukončen prac. poměr k 31.8. 2020
Mgr. Zdeněk Staněk Ph.D.	Speciální pedagog	0,4	VŠ, obor-speciální pedagogika, výcvik SUR, výcvik v rodinné terapii
Bc. Pavla Krátká Dis.	Sociální pracovnice	1	VŠ, obor-sociální práce
Mgr. Tereza Meissnerová	Sociální pracovnice (od 5/18 na MD)	1	VŠ, obor vych. pro speciálně pedagogické instituce

VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ

Supervize a vzdělávání Dlouhodobě pracujeme pod supervizí PhDr. Jana Knopa. Ve školním roce 2019/20 proběhlo 12 hodin pravidelné týmové i případové supervize. Pravidelně se účastníme supervizní skupiny zaměřené na práci s rodinou. Proběhla 2 intervizní setkání pro práci se třídou pod vedením Mgr. Jana Molnára.

V prvním pololetí školního roku se zaměstnanci zúčastnili: kurzu Základy krizové intervence v Remedium Praha, odborné konference „Bezpečné klima ve školách v Libereckém kraji“ v Liberci, konference Právo dětí kriminalita v České Lípě, vzdělávacího programu s PhDr. Vrbkovou „Krok za krokem práce s třídním kolektivem“. Vzdělávání ve druhém pololetí bylo z důvodu karantény v ČR výrazně omezeno, většina plánovaných aktivit byla přesunuta na podzim 2020.

KLIENTI SVP

Průběh školního roku i počet klientů byl výrazně ovlivněn omezením provozu ve druhém pololetí školního roku z důvodu opatření souvisejících se situací kolem COVID-19. Od poloviny března do půlky května 2020, byla přímá práce s klienty pozastavena. Od půlky dubna byly klientům nabízeny telefonní konzultace. Se zájemci byly naše služby realizovány touto formou. Od půlky června fungovalo naše zařízení již bez omezení.

Ve školním roce 2019/2020 vyhledalo služby našeho zařízení **220 rodin**, z toho aktivně docházet do SVP začalo **198 rodin**. Celkově proběhlo **539 konzultací s klienty**.

Především ve druhém pololetí jsme vnímali, že klienti přichází především na základě vlastního zájmu. Spolupráce se školami i jinými institucemi byla výrazně omezena. Rodiny si nás samy našly buď přes webové stránky střediska, nebo na základě doporučení jiných klientů.

Ve druhém pololetí školního roku byla nečekaně přerušena možnost pokračovat v započaté spolupráci. Postupně jsme začali nabízet telefonní konzultace. Tyto konzultace s klienty se nám osvědčily, někdy i předčily naše očekávání a pomohly udržet kontakt s rodinou do chvíle, kdy mohla zase docházet osobně. Vytvořili jsme si novou zkušenost, že je možné nabízet naše služby i v online prostoru.

V prvním pololetí jsme pokračovali v již zavedených aktivitách:

- Probíhala **rodinná terapie vedená párem terapeutů**, proběhlo **66 konzultací**.
- Realizoval se skupinový **program Ulita**, po třech setkáních byla skupina ukončena z důvodu karantény.
- Proběhl jeden běh **programu Kotva**, celkem **6 setkání**. Druhý běh jsme již nestihli realizovat. Našich skupinových programů Ulita a Kotva se zúčastnilo celkem **13 klientů**.
- Ve druhém pololetí jsme nabídly skupinový **program pro studenty středních škol**, v červnu a červenci proběhlo 8 setkání, kterého se účastnilo **10 klientů**, část setkání byla vedena mužsko-ženským párem terapeutů.
- O **Harmonizační vrstevnický program pro třídy** požádalo **13 škol**, pro **18 tříd**. V prvním pololetí jsme realizovali program v **9 třídách na 6 školách**, celkově proběhlo **28 dvouhodinových bloků práce se třídou**. Ve druhém pololetí již žádný program pro třídy vzhledem k uzavření škol neproběhl.

Tabulka statistika školní rok 2018/2019

Počet žádostí za měsíce září – srpen	220
Počet obnovených klientů za měsíce září – srpen	66
Počet proběhlých konzultací za měsíce září – srpen	539

Hlavní důvody příchodu do střediska

Rodinné problémy a osobní problémy	133
Školní problémy	65

Školní vzdělávání klientů

Mateřská škola	16
Základní škola 1. stupeň	66
Základní škola 2. stupeň	92
Střední škola	21
Jiné, školsky nezařazení	0

ČINNOSTI SVP

Konzultační činnost V letošním školním roce jsme měli možnost vyzkoušet si telefonní konzultace s klienty jako alternativní variantu poradenství i terapie. Byla to nová zkušenost, která vyplynula z nastalé situace. Telefonní hovory vnímáme jako jiný prostor v mnohém pro klienty intimnější, který přináší další témata i výzvy. Rozhodli jsme se, že tuto možnost budeme i nadále nabízet a využívat, jako moderní formu spolupráce pro klienty, kteří mají zájem o naši péči, ale nemohou se z různých důvodů osobně dostavit.

Skupinové programy K stávajícím skupinovým programům Raketa a Kotva pro první stupeň ZŠ, pro a Ulita pro druhý stupeň jsme nově vytvořili a zrealizovali **vrstevnický program pro středoškoláky**. V průběhu karantény jsme zaznamenali velkou frustraci dospívajících z omezeného kontaktu s vrstevníky, proto jsme jim nabídli setkávání v terapeutické skupině. Mezi hlavní témata patří osobnostní a vztahové obtíže, zkušenosti s vrstevníky a spolužáky, vztahy v rodině. Klienti mají zájem i o osobnostně rozvojová témata, práci s emocemi, komunikace, sebehodnota.

Harmonizační program pro třídy Z důvodu velkého zájmu škol jsme dále pokračovali v harmonizačním programu pro třídy. V prvním pololetí se nám podařilo nabídnout programy dvakrát týdně. Program již je vyzkoušen, ověřen a s každou třídou a nabytou zkušeností se dařilo více ho nastavit na míru potřebám jednotlivých pedagogů a jejich žáků. Tyto programy vnímáme jako užitečné i pro další spolupráci se školami. Máme možnost více poznat prostředí škol a jednotlivé pedagogy a spolupráce probíhá s větší otevřeností a důvěrou.

Spolupráce SVP s dalšími institucemi V prvním pololetí školního roku proběhlo již tradiční setkání s pracovníky OSPOD Česká Lípa a Nový Bor. Představili jsme si navzájem aktuální témata, která v práci řešíme, domluvili jsme si konkrétněji vzájemnou spolupráci. Účastnili jsme se setkání Týmu pro mládež, komise SPOD Česká Lípa, komunitního plánování Česká Lípa, schůzek výchovných poradců a metodiků prevence. Ve druhém pololetí byla většina těchto plánovaných setkání z důvodu karantény zrušena.

PLÁNY DO BUDOUCNA

- Na konci srpna 2020 ukončila po 4 letech pracovní úvazek v SVP Mgr. Vendula Chrástová, která se aktivně podílela na vzniku a rozvoji řady aktivit SVP. Rádi bychom v dobře rozjetých aktivitách pro skupiny a třídy pokračovali, dále je realizovali a rozvíjeli.
- U **třídních programů** uvažujeme možnostech o následné péči pro třídu ze strany pedagoga. Chtěli bychom aktivní učitele inspirovat ochutnávkou různých aktivit pro práci se třídou, aby po absolvování našich harmonizačních programů mohli dále pracovat na dobrém klimatu ve třídě např. při třídnických hodinách apod. Chtěli bychom postupně začít tvořit pedagogům přístupnou **databázi aktivit pro práci se skupinou a třídou**. Do budoucna k této databázi vytvořit praktické workshopy. Rádi bychom pokračovali v nabídce skupinových případových setkáních pro učitele.
- Po zkušenosti s karanténou v ČR, uzavřením škol a nemožností setkávat se při konzultacích osobně chceme zachovat možnost pro klienty **konzultovat telefonicky nebo online**. Hledáme možnosti jaké kanály pro komunikaci s klienty využívat. Chceme být nachystaní na případná omezení do budoucna, zároveň chceme poskytovat naše služby i lidem, kteří nemohou do SVP osobně přijít.
- Karanténa nám ukázala, jak silný vliv na vývoj dětí i dospívajících má dlouhodobější izolace. Chceme dále rozvíjet **skupinové aktivity**, nabízet léčivý vliv terapeutické, podpůrné, vrstevnické skupiny co největšímu počtu klientů. Na příští školní rok uvažujeme o relaxační nácvikové skupině pro rodiče s dětmi.
- Stále hledáme cestu k otevřené spolupráci s pedagogy a odborníky v oblasti péče o děti a dospívající. I po pěti letech existence střediska je stále řada škol a pedagogů, kteří i přes propagaci SVP na schůzkách výchovných poradců, přes ředitele škol a články v médiích, o našem zařízení nevědí. V příštím školním roce bychom chtěli opět **aktivněji informovat** učitele, odborníky a širokou veřejnost o našich službách.